

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odniesienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za pierwszą linię jednosłownie na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor: lub jego zastępca przyjmują interesantów osobliwie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Retypisów nadających redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZOCZOWA, ulica Pańska Maryi Nr. 36. — Telefon Nr. 5

Drożyna nauki.

Po zorganizowaniu szkoły polskiej, z roku na rok zaczęła się zwiększać liczba uczącej się dziewcząt, i w ciągu lat ostatnich, pomimo trudności związanych z wojną, młodzież nasza zapełniała zaczęła szczególnie różnie uczelnie. Zdawałoby się na pozór, że stanowiąc raz silni na drodze prowadzącej do światła, do wiedzy, a więc i przyszłej pracy dla dobra Ojczyzny, nie jej już na tym szlaku nie powstrzyma. Tymczasem, w tych dniach, jak piorun z pogodnego nieba spada na głowy rodziców iście hiobowa wieść, że przelóżono i kierownicy czeszochochowskich szkół prywatnych, po wspólnem porozumieniu się, ustalili nowe normy opłaty za naukę—normy o 100 procent wyższe od poprzednich, gdyż biorąc przeciętnie, stanowią one około 400 marek rocznie. Jest to niespodziewana tama, postawiona na drodze szkolnej. Prosty rachunek przeprowadzony, co do kosztu nauki jednego dziecka, pokaże, iż tylko ludzie zamożni mogą sobie odtąd pozwolić na ten zbitek, jakim jest kształcenie dziecka. Dodajmy bowiem liczby marek, stanowiące opłatę za naukę, za podręczniki, czyli książki i materiały piśmienne, a dla zamieszanych i za stancję, a przekonamy się, że koszty szkolne na jednego ucznia czy uczennicę sięgają tysiąca marek. A zatem na kształcenie dwojga lub trojga dziewcząt mogą sobie pozwolić tylko ludzie bogaci, lub—paskarza. A ponieważ tych ostatnich jest więcej niż wierzszych więc drzwi szkół miejscowych stoją otworem głównie dla nich... Czy tak jednak być powinno, czy na to może pozwolić godność narodowa i dobro naszej Ojczyzny—niechaj odpowie sumienie tych, co władni są w tej sprawie. Ojciec.

piącej ludzkości kładzie nogę na piersiach. Tu nie może być mowy o porównaniu z djabelem. Jak można go porównywać z takim „ochem” (tyle co: szwabem), który pod wielu względami djabła stawia w ciemni!

Nie mamy do czynienia z ludźmi—tylko z Niemcami.

Jeżeli uzbrojona demokracja nie zdecydowała się wygrać, to będą żyć w pańszczyźnie rzekomej kultury.

Jeżeli wojna ujawniła potęgę Złęgo, to równocześnie przez nią także stwierdzona została niesłychana wartość Prawdy.

Kiedy podczas ostatniego anglo-amerykańskiego zebrania w parlamencie oświadczył wzruszony do łez wybitny mąż stanu: „że najostatniejszym, czego pragniemy, jest zniaczenie Niemiec” — to w sali zapanała grobowa cisza. Każdy z obecnych czuł, że to przemawia człowiek z innego świata. Wielu z nas zadawało sobie pytanie: czy to istotnie arcybiskup z York do nas przemawia?

Jest obojętna dla szatana rzecz—konczy wywody swe „National Review” — czy cel swój osiągnie — przez pogrzebienie ludzkości: siłą, czy chytrą, a niemiec walczą w podobnych celach podobną bronią; jego miecz obosieczny ma dwa ostrza: militarizm i pacyfizm.

W OJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 27 sierpnia 1918 r.: Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następuje tronu bawarskiego ks. Rupprechta.

Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehma.

W ciągu całego dnia ciężki ogień armatni między Arras a Sommą.

Na północ od Sommy, a na wschód od Arras, wróg atakował po obu brzegach rzeki Scarpy.

Na północ od rzeki ataki jego na naszą wygiętą pod Roye linię bojową, załamały się w naszym ogniu.

Na południe od Scarpy nasze oddziały czółowce, zgodnie z otrzymanym rozkazem, uniknęły starcia z atakiem nieprzyjaciela, uzbrojonego w liczne wozy pancerne i rozporządzającego silną piechotą i cofnęły się na wyżyny Monchy. Tam wroga przywitał nasz ogień obrony piechoty i artylerji. Po zwycięskich walkach wróg posunął się poprzez Monchy Guenappe. Kontratak nasz odrzucił go z powrotem na wschodnie krańce tych miejscowości.

Kilkakrotnie posawiany atak na Chisy zala mywał się przed tą miejscowością.

Przy silnym udziale wołów pancernych wróg kontynuował swoje ataki po obu stronach Bapaume.

Na północ od Bapaume największe walki trwały przy wyższych na południowy-wschód od Mory i Beugnotre. Pod wieczór wróg po kilkukrotnych daremnych atakach usadowił się na tej wyżynie. Beugnotre po walce zostało w naszym ręku.

Na południowy-zachód od Bapaume nieprzyjacieli usadowił się w Thillois i Martinpuich. Zresztą załamowały się tu wszędzie krwawo przedsięwzięcia z do późnego wieczora na szerokim froncie ataki nieprzyjacielskie.

Skuteczny udział w tej akcji brały wojska pusków, bawarskie i szkie. Przed naszymi frontem i za nim były zniszczone tanki nieprzyjacielskie.

Podporucznik Spielhoff rozstrzelał przy pomocy swego działka samieczonego na automobilu cały tank.

Na południe od Martinpuich wróg wstrząsnął poprzez Basentin i Montauban. W kontaku wparł się go z powrotem w Montauban. Również rozstrzelał się ataki nieprzyjacielskie na południe od Montauban. Etyki białe

biegnie obecnie na zachód od Flers, na zachód Longueval w kierunku na Maricourt.

Między Sommą a Oisą działalność bojowa ożywiła się po obu brzegach Ancry. Podczas ataków lokalnych w reku francuzów pozostały Fresnoy i St. Mar.

Na północ od rzeki Aisne wzięliśmy podczas natarcia na zachód od Chavigny 100 jeńców.

Ataki nieprzyjacielskie załamały się tu i na północ od Pasy z dużymi stratami dla przeciwnika.

Porucznik Loerzer, podpor. Koenneke i podpor. Borre osiągnęli każdy 31 zwycięstwo napowietrzne, podpor. Laumann 23, porucznik Griem 21 i podpor. Blume 20.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

O położeniu na Zachodzie.

W „Basler Nachrichten” pisze znany krytyk wojskowy pułkownik Egli:

Na całym froncie od Ypres aż do Reims można stwierdzić powolne ustępowanie wojsk niemieckich, wcale jednak nie można powiedzieć jakoby Niemcy byli pobici.

W dniu 8 b. m. ponieśli wprawdzie Niemcy porażkę z powodu zaskoczenia między Somme a Avre i wtedy ustępowali stosunkowo dość szybko. Teraz jednak idą tylko kilometr za kilometrem, jednakowoż ustawicznie stawiają opór i nigdzie nie dają się zaskoczyć przeciwnikowi. Jest to odwrót pełen potężnych kontrataków, ci zaś, którzy ich ścigają, dostają się zawsze w ogień maszynowy i działowy.

Niemcy mogą opróżnić mniejsze lub większe terytoria, dla nich wystarcza jeżeli przytem przyprawią nieprzyjaciela o straty a swoje własne siły mogą zaoszczędzić.

Jak długo potrwa wojna?

„Lokalanzeiger” donosi za Biurem Reuters. Lord Cecil uproszony został przez uniwersytet w Oxfordzie o wypowiedzenie opinji swojej o liście Lansdowna.

Oświadczył on, że wojna obecna nie jest wojną dwóch wielkich narodów, lecz walką potęgi kulturalnej przeciwko tym, którzy pogwałcili główne podstawy kultury i ukarani być muszą. To ta wojna prowadzona być musi aż do podbicia Niemiec. Podbicie nie oznacza jednak zniszczenia.

Lord Cecil oświadczył dalej, że Alzacja i Lotaryngja muszą powrócić do Francji.

O sytuacji na froncie zachodnim.

Komunikat biura Wolffa: W prasie angielskiej toruje sobie swolna drogę pogąd, że wszystkie wysiłki gen. Focha nie były potrzebne, wywac dowództwa niemieckiego swobodę działania i że uwolnienie się wojska niemieckiego od nieprzyjaciela odbywa się w najpomyślniejszym porządku, z minimalnymi stratami w ludziach i materiale wojennym. Sprawozdawca wojenny „Times” charakteryzuje położenie jak następuje: Niemieckie dowództwo naczelne postanowiło, zdaje się, na całej linii Flandria—Reims oddać swoje niekorzystne pozycje. Cechę one, prawdopodobnie, mieć sily w gotowości do nowych operacji przy korzystnych warunkach.

Ustawa wojskowa.

Izba reprezentantów w Waszyngtonie przyjęła ustawę wojskową w redakcji, proponowanej przez depar-

Nienawiść plenienna.

Haragan wojenny, szerszy od lat czterech mord i pożogę wśród żytych krain Europy, ujawnia również wzmożenie się złych instynktów—nienawiści plenienniej walczącej narodów. Wykazują to głosy prasy światowej i krajowej. Nienawidno na łamach poczynnego pisma angielskiego „National Review” ukasał się artykuł, dosadnie ilustrujący nastroje szerszych sfer angielskich. Artykuł ten, jako dokument chwili przytaczamy w dosłownem brzmieniu za „Deutsche Warsch. Zeitung”:

Gdyby rząd francuski — pisze „Nat. Rev.” — smuszony był uciekać do Bordeaux i gdyby nawet anglicy zostali pokonani na lądzie, to jednak „pokój niemiecki” nie zbliżyłby się ani o krok jeden.

Stany Zjednoczone i Anglja — są nie do zwyciężenia. My nie możemy przeszedł tej wojny, chyba przez polityczne technostwo lub zdradę. Tu nie mamy do czynienia z problemem międzynarodowym lub konstytucyjnym, lecz z ogólnie ludzkim, nienawidnie; czy świat jest możliwym mieszkaniem dla ludzi porządnym — czy nie?

Niemiec nie jest ani porządny, ani ludzki. To jest odpychająca bestja, która cier-

tament wojny. Tylko dwóch socjalistów głosowało przeciwko ustawie.

Pochód Japończyków.

Wedle wiadomości, które tu nadeszły z Władywostoku, podał rząd japoński w urzędowym oświadczeniu do wiadomości, że Japończycy przedarli się przez Mikołajewsk w kraju Ussuryjskim i przez ujście Amuru aż do miejsca oddalonego o 600 mil w kierunku północnym. Po skutecznym opanowaniu tego pochodu połączyli się Japończycy z wojskami koalicji.

Klęska Czecho-Słowaków.

Do „Politiken“ telegrafują z Moskwy, że wiadomość o klęsce Czecho-Słowaków pod Mikołajewskiem potwierdza się i że miasto to zajęte zostało przez bolszewików, którzy zdobyli tam ogromne zapasy materiału wojennego.

Straty Czecho-Słowaków są, podobno, bardzo znaczne.

Ukraina jest neutralna.

„Robotnicza Gazeta“ podaje, że zastępcy dyplomatycy Danji, Szwecji i Ameryki w Omsku uznali prawo Ukrainy do neutralności. To oświadczenie dyplomatów nastąpiło na skutek zastrzeżeń, poczynionych przez ukraińskiego konsula generalnego w Omsku odnośnie do zamierzonej przez rząd syberyjski mobilizacji przebywających na Syberji Ukraińców.

Powody wystąpienia.

Agencja Havasa. Uwaga rządu japońskiego zwrócona została w ostatnich czasach na wzmożoną działalność, jaką rozwijają Niemcy i w strajkach węgierscy uzbrojeni jeńcy wojenni na Syberji i nad granicą Mandżurską; jeńcy ci, którzy w praktyce objeli dowództwo nad oddziałami sowieckimi, maszerują ku granicy chińskiej w kierunku na miasto Manchuli. Grożąca niebezpieczeństwem zmusiło licznych mieszkańców japońskich i chińskich miast tego do ucieczki. Położenie zagraża bezpośrednio terytorjum chińskiemu i ma również bardzo doniosłe znaczenie dla Japonji, z uwagi na węzły najbliższej solidarności, jakie ją łączą z Chinami. Oba rządy były wobec tego zdania, że niezbędne jest wspólne przeciwdziałanie.

Robotnicy petersburscy.

Do „Wiener Allgemeine Ztg.“ donosi z Genewy: Rosyjskie biuro korespondencyjne w Paryżu donosi, że ze 140,000 robotników petersburskich 100,000 przeszło do obozu socjalnych rewolucjonistów.

Chwila bieżąca.

— Szef zarządu w Polsce eksc. v. Steinmeister przybył do Berlina i zamieszkał w hotelu Adlon.

— Dnia 23 sierpnia przybyli do Pakowa członkowie oraz personel poselstwa niemieckiego.

— Według doniesień „Schlesische Ztg.“ rząd wielkorosyjski zamierza utworzyć we Wrocławiu stałą reprezentację gospodarza dla wschodu niemieckiego, oraz stałą reprezentację Petersburskiej agencji telegraficznej.

— Według wiadomości z nad granicy francuskiej, na froncie zachodnim odbywają się znów olbrzymie przegrupowania i translokacje wojsk.

— Amerykanie, podobnie jak Francuzi i Anglijcy, wysadzili w Archangielsku na ląd wojska swoje.

— „Petit Parisien“ podaje, że w nocy z 21 na 22 ostrzeliwano było miasto Dunkierka przez niemieckie działa dalekonośne. Na miasto spadło 8 granatów w pięciominutowych odstępach.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Wybór króla Finlandji.

„Berliner Ztg. am Mittag“ podaje: Jak się dowiadujemy, może się odbyć elekcja króla w Finlandji dopiero w połowie września. Aż do tego czasu nie został jeszcze zwolany nadzwyczajny sejm finlandzki, który wyboru tego ma dokonać. Tego należy zresztą oczekiwać każdego dnia, jednakowoż między zwolaniem sejmu a jego zebraniem się musi według konstytucji finlandzkiej upłynąć 14 dni. Należy przypuszczać, że sejsja natychmiast po zebraniu się przystąpi do elekcji.

Dziennikarze włoscy

u Wilsona.

Berlin. — Według depesz z Waszyngtonu, prezydent Wilson przyjął w tych dniach w Białym Domu grupę dziennikarzy włoskich i oświadczył im, między innymi, co następuje: „Nie stoimy na usługach ani Włoch ani Ameryki, lecz używamy wszystkie siły nasze dla dobra najszlachetniejszej sprawy, jaką jest oswobodzenie ludzkości“. Wieczorem wydano na cześć dziennikarzy włoskich bankiet, w którym uczestniczyło również kilku dziennikarzy polskich.

Budżet Stanów Zjednoczonych.

Berlin. — Korespondent „Taegliche Rundschau“ donosi z Bernu. Jak się dowiaduje „Neue Korrespondenz“ z Waszyngtonu, budżet Stanów Zjednoczonych na rok finansowy, rozpoczynający się 1 lipca r. b. obejmie 40 miliardów dolarów, gdy tymczasem ostatni budżet przedwojenny t. j. z przed 2 lat, obejmował 5 miliardów dolarów.

Jak donosi „Breslauer Neueste Nachrichten“, już obecnie rząd niemiecki chce się rzec przyłączenia pod względem polityczno-państwowym Zagłębia Dąbrowskiego do rzeszy niemieckiej. Natomiast w decydujących sferach niemieckich istnieje zamiar zawarcia z rządem polskim układu gospodarczego na lat 99.

Aroyksiążę Wilhelm królem polskim?

Koellnische Volkstzng.“ powtarza wiadomość za „Neue Korrespondenz“, że jest rzeczą prawdopodobną, iż aroyksiążę Karol Stefan rzeknie się tronu polskiego na rzecz najmłodszego syna swego aroyksięcia Wilhelma.

Konferencje wiedeńskie.

Z powodu pobytu ks. Janusza Radziwiłła w Wiedniu pisze „Neue Freie Presse“, co następuje: „O ile wiadomo, konferencje w Wiedniu mają przebieg odpowiadać oczekiwaniu. Należy się spodziewać, że tak samo, jak konferencje w wielkiej kwaterze niemieckiej i w Berlinie, mieć będą tylko charakter informacyjny. Zdaniem osobistości polskich, których opinja ma wagę, o prawdziwych rokowaniach można będzie mówić dopiero wówczas, gdy wszystkie trzy strony, t. j. przedstawiciele Austro-Węgier, Niemiec i Polski zasiądą razem przy stole obrad. Dotychczas to się jeszcze nie stało.“

Z polskiej strony nie zdecydowano się jeszcze co do kontrowersji, czy należy najpierw rozstrzygnąć zasadnicze kwestje państwowości polskiej, zanim przejdzie się do sprawy osoby przyszłego króla polskiego, czy też na odwrót należy rozstrzygnąć najpierw sprawę króla, rozstrzygnięcie jej bowiem byłoby prejudykatem dla wszystkich innych. Moje poglądy rządu polskiego na tę

sprawę przyjęłyby kształt konkretniejszy, gdyby nie to, niegdyś, że prezes ministrów polskich, p. Steczkowski, niedoaga już od kilku tygodni i przebywa poza granicami Polski. Znajduje się mianowicie w uzdrowisku galicyjskim, Krynicy i to spowodowało zwłokę niedobrowolną.“

Dr. Wekerle o sprawie polskiej.

Premier węgierski Wekerle w rozmowie z współpracownikiem „N. Fr. Presse“ oświadczył, że stwierdza z przyjemnością, że stanowisko ks. Radziwiłła i hr. Przedzielskiego w sprawie polskiej jest zupełnie zgodnym z jego stanowiskiem.

My, Węgrzy — mówił Wekerle — odnosiłmy się do sprawy polskiej i do Polaków z wielką sympatją. Leży to już w tradycji narodu węgierskiego. Stanowisko rządu węgierskiego w sprawie polskiej godzi się zupełnie ze stanowiskiem ministra spraw zagranicznych hr. Buriana. Na podstawie informacji, które otrzymałem, tudzież na podstawie oświadczeń ks. Radziwiłła, odniosłem stanowcze wrażenie, że początkowe poważne trudności w sprawie polskiej zostały już po konferencjach w Wiedniu i Berlinie częściowo usunięte, tak, że w czasie, którego na razie bliżej określić nie można, rozwiązane zostaną wszystkie kwestje bieżące ku zadowoleniu wszystkich stron biorących udział w rokowaniach.

Petycje do Rady Stanu.

Do Rady Stanu w ciągu bieżącego miesiąca wpłynęło z górą 200 petycji. Największa ilość petycji poświęcona jest sprawom uwolnienia jeńców. Kilka petycji pochodzi ze sfer nauczycielskich, domagających się poczynienia zmian w uchwałach i placach nauczycielskich.

Wśród petycji znajduje się petycja p. Czumakowa, oficera Legji oficerskiej b. I korpusu, który prosi o pozwolenie zmiany nazwiska na Czumanowski. P. Czumakow, jak twierdzi w swej petycji, jest wprawdzie wyznania prawosławnego, uznaje się jednak za Polaka.

Wielki sejm.

Odbył się dnia 19 sierpnia w Detroit w stanie Michigan w Ameryce wielki sejm polski w celu odbudowania wielkiej Polski.

Posłami byli wiryliści: Ignacy Padorewski i biskup Paweł Rodo, pierwszy jako reprezentant Polaków przy rządzie amerykańskim, drugi jako głowa duchowieństwa polskiego w Ameryce. Prośbę tego wirylistami posostali wszyscy kierownicy polskich instytucji. Po za wirylistami byli reprezentanci z wyboru Uchwałę swoją przesał sejm Wilsonowi.

Zjazd w Piotrkowie.

W dniu 25 bm. rozpoczął się w Piotrkowie ogólnokrajowy zjazd delegatów polskich Towarzystw nauczycielskich, który ma obradować nad szkolnictwem z punktu widzenia sił wykonawczych t. j. samego nauczycielstwa.

Na zjazd ten przybyli również delegaci z Warszawy, Lwowa, Krakowa i Poznania. Ogółem udział w zjeździe zgłosiło 46 delegatów Stowarzyszeń nauczycielskich, uprawiających do głosowania.

Zjazd rozpoczęto nabożeństwem w kościele w Fary, które celebrował ks. Janowski; kazanie wygłosił ks. Jasiński, poseł do Rady Stanu.

Następnie przybyli zebrali się w sali Towarzystwa Kred. Ziemskiego, gdzie punktualnie o godzinie 11 został powołany przez prezydenta miasta, p. Nowickiego w imieniu sądnego groda Piotrkowa.

Zjazd otworzył krótkim przemówieniem reprezentant biura szkolnictwa polskiego, dr. Karol Dawidowski.

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od wtorku 27 do piątku 30 Sierpnia r. b. włącznie.

DZIECKO NĘDZY

Dramat zyciowy w 5-ciu wielkich aktach.

W roli głównej polska gwiazda kinematograficzna **HELA MOJA.**

Nad program: Przybycie do Berlina załogi pancernika Wolf (zdjęcie z natury).

Musyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka. Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSK ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od wtorku 27 do czwartku 29 Sierpnia.

Tylko 3 dni!

Na rzecz T-wa „CEIREJ CION” demonstrowany będzie głośny obraz

Tylko 3 dni!

ZACZAROWANA ŚWIECA

dramat w 5-ciu aktach, według słynnej tragedii REINERTA

„ŻYD z PRAGI”

NAD PROGRAM: **PARK LUKSEMBURSKI** (zdjęcie z natury) oraz **Wystrzegaj się cudzych żon** (Komiczny).

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora. Bufet cukierniczy przy teatrze. Dla młodzieży wejście wzbronione. Ceny miejsc podwyższone. Szczegóły w afiszach i programach.

Anons: Od piątku wystawimy wspólnie dramat duński „Echa przeszłości” ze słynną Ebbą i Homsen w roli głównej

Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia

Egzaminy powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3 i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmuje i wszelkich informacji udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-8. 0230-

Stanisław Gawroński

p. ADW. PRZYSIEGŁ.

zamieszkały na stałe w Częstochowie przyjmuje od dnia 19-go Sierpnia od godziny 2-4 po południu od 6-7 wieczorem ul. P. Marji 52

Doktor Okuszeko

przeprowadził się Szkoła. 6.

Przyjmuje w godz. od 4-6-jej 710-

Kursy oraz Zakład Frebowski

Jadwigi Lucht - Michalskiej

w Częstochowie ulica Piłkna № 6.

przyjmuje zapisy uczennic i dzieci

codziennie od godz. 10 rano do 6-jej po poł.

Zajęcia rozpoczynają się 2 Września

DOKTOR Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.

Panie od 12-1 po południu. 877-

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piłkna 7.

(1. piętro front obok Sątu Pok. II Okr.

Przyjmuje od 2-jej do 5 południu

z wyjątkiem niedziel i świąt.

DOKTOR Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2

choroby skórne i weneryczne

Częstochowa ul. Piłkna 5.

1-sze piętro. 734-

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wymowanie zębów bez bólu. Plomby.

Zęby sztuczne. Korony.

Laboratorium zębów sztucznych.

odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Godz. handze przystępne.

6 Września

1918 roku o 12 gods. w pol. w kancelarji gminy Kamienica Polska odbędzie się licytacja na sprzedaż młocarni z kieratem i przystawką o 430 Mk wagi dziesiętnaj 40, pierścieni walcowych 30 Mk i innych drobnych utensylii Kółka Rolniczego w Kamienicy Polskiej

Rządca

konasty z wieloletnią praktyką na własnej siemni poszukuje posady wiad. w Adm. Gońca 957-

Osoba

znająca biurowość i pisanie biegle na maszynie przymiie zdjęcie wieczorowe od 6-6. Zaskaw oferty dla W.E. w „Gońcu” 978-

Fortepjan

koncertowy, meble wystielane, łóżka drewniane do sprzedania w ciągu 2 dni od 10 rano 5 po poł. Wład. ul. Szkolna Nr. 9 u właścicieli domu. —

Wzorowa

stacja dla dwóch uczniów. Wład. w Adm.

Zginął

kwit wydany z lombardu Częstochow. Tow. Poż. Oszczędn. na imię Stanisława Adamowskiego 989-

Sprzedam

otomangę w dobrym stanie. Wiadomość u stróża ul. Kościuszki Nr. 9 991-

Ogrodnik

potrzebny do wyznaczenia dla ucznia Janasowicza 24 m. 1920-

Gruntu

kilka morgów do wydzierżawienia dwór Kiedrzyń 984-

Czeladnik

młynarski potrzebny do Dankowa wiad. ul. Piłkna Nr. 23 m. 4 983-

Meblo

kredensy, stoły, krzesła, sofa, biurka, garnitur mebli lustra, łóżka po cenach przystępnych poleca skład Mebli ul. P. Marji Nr. 12 987-

Potrzebna

gospodyni na wieś ze skromnymi wymaganiami wiadomość Janas 3 m. 8 od 4-6 pp. 1003-

Stacja

dla uczniów lub uczennic do domu inteligentnego, opiekę i zapewnienie. Na miejscu konwersacja języka francuskiego. Ulica Kędzińska Nr. 17. 997-

W Częstochowie chrześcijański skład mebli i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianin, masyjne do szycia i t. p. po cenach a. marketyjnych, oraz poleca salkowita umyblowanie, szpialni, stolowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 40. 410-

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU I HANDELU Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmujące przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-jej do 8-jej p. 928-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Ofsety w własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”